

वन्दिपुर गाउँपालिका

वन्दिपुर गाउँपालिका राजपत्र

वन्दिपुर गाउँ कार्यपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड : २ संख्या : ८ मिति: २०७५/०३/२९

वन्दिपुर गाउँ कार्यपालिका, बन्दिपुर,

तनहुँ, गण्डकी प्रदेश, नेपाल,

भाग २

वन्दिपुर गाउँपालिकाको बजार अनुगमन निर्देशिका २०७५

प्रस्तावना:

नेपालको संविधान, २०७२ को अनुसूची-८ बमोजिम उपभोक्ता हित संरक्षणार्थ उपभोक्ताको स्वास्थ्य, सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न, उपभोग्य वस्तु वा सेवाको गुणस्तर, परिमाण मूल्यको एवं अनियमितताबाट उपभोक्तालाई संरक्षण प्रदान गर्न, वस्तु वा सेवाको उत्पादन वा भन्सारस्थल विन्दु, ढुवानी मार्ग, भण्डारण तथा संचयस्थल, थोक तथा खुद्रा विक्रि स्थल र उपभोग स्थल लगायतका ठाउँहरूमा वस्तु वा सेवा प्रदायक वा विक्रेताको व्यवसायिक कारोवारको दर्ता, नवीकरण, आपूर्ति, मूल्य, गुणस्तर, नापतौल, विज्ञापन लगायतका व्यापारिक क्रियाकलापको नियमन गर्न तत्काल स्थानीय गाउँपालिकाबाट नियमित रूपमा प्रभावकारी बजार अनुगमन गर्न आवश्यक भएकोले, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी वन्दिपुर गाउँपालिको तेश्रो गाउँसभाले बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५ तर्जुमा गरी जारी गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (क) यस निर्देशिकाको नाम “बन्दिपुर गाउँपालिका बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५ रहेको छ ।
(ख) यो निर्देशिका गाउँसभाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

- (क) “अनुगमन टोली” भन्नाले कार्यालयले विशेषज्ञ सहित गठन गरेको बजार अनुगमन टोलीसम्बन्धमा पर्दछ ।
(ख) “उपभोक्ता हित संरक्षण समिति” भन्नाले गाउँपालिका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा गठित समिति बुझ्नु पर्दछ ।
(ग) “कार्यालय” भन्नाले बन्दिपुर गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्बन्धमा पर्दछ ।
(घ) “प्रदायक” भन्नाले वस्तु वा सेवाको उत्पादक, आयातकर्ता, भण्डारण वा विक्रि वितरण गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्बन्धमा पर्दछ ।
(ङ) “वस्तु” भन्नाले उपभोक्ताले उपभोग प्रयोग वा गर्ने वस्तुको समिश्रण बाट बनेको पदार्थ सम्बन्धमा पर्दछ र सो शब्दले उपभोग्य वस्तुको निर्माणमा प्रयोग पदार्थ,हुने कच्चा रङ्ग, सुगन्धवा रसायनलाई समेत जनाउँछ ।
(च) “विक्रेता” भन्नाले वस्तु वा सेवाको उत्पादक, पैठारीकर्ता, थोक वा खुद्रा विक्रेता, सेवा प्रदायक सम्बन्धमा पर्दछ । सो शब्दले होटल, लज, होष्टेल, खाजाघर आदि संचालक समेत जनाउने छ ।
(छ) “स्थानीय सरकार” भन्नाले गाउँपालिकालाई सम्बन्धमा पर्दछ ।
(ज) “सेवा” भन्नाले व्यवसायिक सेवा, संचार सेवा, निर्माण इन्जिनियरिङ तथा सेवा, वितरण सेवा, शिक्षा सेवा, वातावरणीय सेवा, वित्तिय सेवा, स्वास्थ्य र सामाजिक सेवा, पर्यटन सेवा, मनोरञ्जनलतथा खेलकुद सेवा, यातायात सेवा/गायतका दस्तुर/पारिश्रमिक लिई वानलिई प्रदानगरिने सम्पूर्ण सेवाहरू सम्बन्धमा पर्दछ ।
(झ) “समिति” भन्नाले उपभोक्ता हित संरक्षण समिति भन्ने सम्बन्धमा पर्दछ ।

बन्दिपुर गाउँपालिका

परिच्छेद-२

उपभोक्ता हित संरक्षण समिति

३. उपभोक्ता हित संरक्षण समिति

उपभोक्ताको हित संरक्षण सम्बन्धी विषयमा आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्न तथा बजार अनुगमन कार्यलाई मार्गदर्शन एवं समन्वयको लागि गाउँपालिका उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको गठन गर्नेछ ।

४. उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको गठन देहाय अनुसार हुनेछ :

(क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	-	संयोजक
(ख) बन्दिपुर गाउँपालिकाको आर्थिक विकास समितिका संयोजक	-	सदस्य

(ग)	जिल्ला प्रशासनकार्यालय वा इलाकाप्रशासन कार्यालयका अधिकृत प्रतिनिधी-	-	सदस्य
(घ)	सुरक्षा निकायका प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु	-	सदस्य
(ङ)	खाद्य, गुणस्तर, औषधि/जनस्वास्थ्य/उद्योग बाणिज्य (हेर्नेउपलब्ध भए सम्मका क्षेत्रगत विषय हेर्नेशाखाका प्रमुख/प्रतिनिधि	-	सदस्य
(च)	उद्योग/बाणिज्य संघको प्रतिनिधि	-	सदस्य
(छ)	उपभोक्ता हित संरक्षणमा क्रियाशिल संस्था वा व्यक्तिहरु मध्येबाट एक जना	-	सदस्य
(ज)	स्थानीय पत्रकार वा संचार माध्यमबाट समितिले तोकेको १ जना	-	सदस्य
(झ)	कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा/डेक्स/इकाई प्रमुख	-	सदस्य सचिव

५. उपभोक्ता हित संरक्षणसमितिका काम कर्तव्य र अधिकार

- (क) उपभोक्ता हित संरक्षणको लागि आवश्यक नीतीगत व्यवस्था गर्ने ।
- (ख) अत्यावश्यक वस्तुहरुको माग र आपूर्तिको अवस्था सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन र मागको प्रक्षेपण गर्ने,
- (ग) समितिले यस निर्देशिकाको -दफा ८२ अनुसार गठित अनुगमन टोलीद्वारा अनुसूची-१ को फारममा उल्लेख भए अनुसार प्रस्तुत गरिएको बजार अनुगमन प्रतिवेदनमाथिसम्बन्धी विश्लेषण गरी आवश्यक निर्देशन दिने,
- (घ) उपभोक्तको हित संरक्षण आपूर्ति गर्ने व्यवस्था र उपभोग्य वस्तु वा सेवाको अनुगमन छड्के गर्ने,
- (ङ) बजार अनुगमन सम्बन्धी कामको मूल्याङकन गर्ने टोली लाई र आवश्यकता अनुसार मार्ग दर्शन गर्ने ,
- (च) गाउँपालिकाले दिएको अन्य निर्देशन र आदेशको कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने ।
- (छ) उपभोक्ता हित विपरित कार्यमा आवश्यक कानुनी कारवाहीको लागि निरीक्षण वा अनुसन्धान अधिकृत तोक्ने ।

६. उपभोक्ता हित संरक्षणसमितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि

उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको बैठक महिनामा एक पटक अनिवार्य रूपमा बस्नु पर्नेछ। समितिको बैठकले आफ्नो कार्यविधि आफै तयार गर्नेछ । यसरी बैठक बस्दा कम्तिमा तीन दिन अगाडि बैठकको विषय सहितको सूचना सदस्यहरुलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

बान्दिपुर गाउँपालिका

परिच्छेद-३

बजार अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था

- ७. वस्तु वा सेवाको दर्ता, आपूर्ति, मूल्य, गुणस्तर लगायतको नापतौल व्यापारिक क्रियाकलापलाई उपभोक्त मैत्री बनाउन गाउँपालिकाले निम्न व्यवस्था गर्नु पर्नेछ- :
- (क) गुणस्तरीय उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको सहज र सर्वसुलभ आपूर्ति हुने वातावरणको सुनिश्चितत सहित उपभोक्ताको हक र हितको संरक्षण गर्न कार्यालयमा उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा/ इकाई/ डेक्सको व्यवस्था गरी नियमित र प्रभावकारी बजार अनुगमनका व्यवस्था गर्ने,
- (ख) बजार प्रणालीलाई प्रतिस्पर्धी र उपभोक्ताप्रति जिम्मेवार तुल्याउन प्रचलित कानुनको कार्यान्वयनमा जोड दिने,

- (ग) उपभोक्ता शिक्षा सम्बन्धी सचेतना र बजार अनुगमनको कार्ययोजना तयार गरी उपभोक्ता हित संरक्षणको विषयलाई विशेष प्राथमिकतामा राख्ने,
- (घ) उपभोक्तालाई सचेत र रूकजाग तुल्याउन वडा समितिको कार्यालयदेखि नै उपभोक्ता सचेतना लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने,
- (ङ) आफ्नो गाउँपालिका अन्तर्गत स्थापित वा संचालित उद्योग व्यवसायको दर्ता, नविकरण, बिल विजक तथा विक्रीको लागि राखिएका मालवस्तु, नापतौल, गुणस्तर, लेबल, आपूर्ति, आदिको अनुगमन गर्ने,
- (च) तरकारी, फलफुल माछा मासु मिठाई डेरी होटल लगायत खाद्य वस्तुको विक्री स्थलको मापदण्ड तोक्ने र छुट्टै फलफुल तथा तरकारी बजार र वधशालाको व्यवस्था गर्ने ।

८. बजार अनुगमन टोली गठन : (१)वस्तु वा सेवा प्रदायकव्यवसायकोदर्ता, नविकरण, आपूर्ति, मुल्य, नापतौल, विज्ञापन लगायत व्यापारिक त्रियाकलापको नियमित एवं आकस्मिक अनुगमनको लागि गाउँपालिकाले बजार अनुगमन टोली गठन गर्नेछ ।

(२)	उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने अनुगमन टोलीमा देहाय बमोजिमको पदाधिकारीहरु रहनेछन् :		
(क)	कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षणहेर्नेशाखा/इकाई/डेक्सको प्रमुख-		संयोजक
(ख)	सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको प्रतिनिधि(उपलब्ध भएसम्म)	-	सदस्य
(ग)	स्थानीय प्रशासनको प्रतिनिधि(उपलब्ध भएसम्म)	-	सदस्य
(घ)	स्थानीय सुरक्षानिकाय (नेपाल प्रहरीको प्रतिनिधि	-	सदस्य
(ङ)	उपभोक्ता हित संरक्षणमा क्रियाशिल संस्था वा व्यक्तिहरु मध्येबाट मनोनित एकजना	-	सदस्य
(च)	उद्योग वाणिज्य संघको प्रतिनिधि(उपलब्ध भएसम्म)एक जना	-	सदस्य
(छ)	पत्रकार महासंघ/संचारकर्मी एक जना	-	सदस्य
(३)	अनुगमन टोलीमा कम्तीमा ५ जना प्रतिनिधि संलग्न भइ बजार अनुगमन सम्बन्धी कार्य गरिने छ । तर कुनै विषयगत क्षेत्रको अनुगमन गर्ने कार्यमा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको विज्ञ/प्रतिनिधी तर कुनै विषयगत क्षेत्रको अनुगमन गर्ने कार्यमासम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको विज्ञ/प्रतिनिधी अनिवार्य रुपमा समावेश गराउनुपर्नेछ । (विषयगत विज्ञ वा प्रतिनिधी भन्नाले जस्तै खाद्य वा कृषि उपजको लागि खाद्य निरीक्षक वा उपलब्ध नभएमा कृषि प्राविधिक बुझिने छ । जुन वडामा बजार अनुगमन गरिने हो सो वडाका वडाध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्यलाई अनिवार्य सहभागी गराउनु पर्नेछ ।		
(४)	उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा वा ईकाइले मासिक रुपमा तोकिएको ढाँचामा बजार अनुगमनको एकिन प्रतिवेदन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।		

९. बजार अनुगमन टोलीको काम, कर्तव्य र अधिकार:

दफा ८ (१) बमोजिम गठित बजार अनुगमन टोलीले प्रचलित कानून बमोजिम देहाय अनुसारका कार्यहरू गर्नुपर्नेछ:-

- (क) बजार अनुगमनको पूर्व कार्य योजना र मासिक अनुगमनकार्यतालिकाबनाई स्वीकृतीको लागि समितिमा पेश गर्ने,
- (ख) स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिमनियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम आकस्मिक वा विशेष अनुगमन गर्ने,
- (ग) वा सेवाको दर्ता, आपूर्ति, मूल्य, गुणस्तर, नापतौल, विज्ञापन लगायतका व्यापारिक क्रियाकलापको अनुगमन गर्ने,
- (घ) कालोबजारी, एकाधिकार(सिन्डिकेट),मिलीमतोपूर्ण भाउ निर्धारण(कार्टेलिङ्ग,कृतिम अभावतथा बजार प्रवेशमा अवरोध गर्ने जस्ता गैर प्रतिस्पर्धी व्यापारिक क्रियाकलाप भए/ नभएको अनुगमन गर्ने,
- (ङ) कुनै वस्तुकोअनुचित व्यापारिक क्रियाकलाप(मिसावट/गुणस्तरहिन) कम तौल भएको देखिएमा/भेटिएमा आवश्यकता अनुसार त्यस्ता वस्तुजफत गर्ने,नष्ट गर्ने,कारोवाररोक्का गर्ने वा बन्द गर्नेलगायतका कार्य गर्ने,
- (च) उपभोक्ता हित संरक्षणसमितिबाट समय-समयमा दिइएका निर्देशन एवं आदेश बमोजिमका कामहरू गर्ने ।
- (छ) सम्पन्न बजार अनुगमन प्रतिवेदन सोहि दिन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१०. बजार अनुगमन कार्यविधि :

- (१) बजार अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा निम्न विषयमा विशेष ध्यान दिनु: पर्नेछ,
  - (क) विक्रेता वा सेवाप्रदायकले नियामक निकायबाट कानून बमोजिमप्रदान गरिनेगरेकोव्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र, स्थायी लेखा नम्बर (PAN) को प्रमाण-पत्र, खाद्य अनुज्ञा-पत्र, औषधी पसल दर्ता प्रमाण-पत्र लगायतका आवश्यक कागजातहरु लिएको छ/छैन हेर्नेसाथै प्रमाणपत्र नियमित रूपमा नविकरण भए/नभएको हेर्नेप्रमाणपत्र नलिएको वा नविकरणगरेकोनदेखिएमा बढीमा ७ दिन भित्र सो कार्यगरी कार्यालयमा पेश गर्न लिखित निर्देशन दिने ।
  - (ख) विक्रेता वा सेवाप्रदायकले आफ्नो व्यवसायको साइनबोर्ड राखेको छ/छैन हेर्ने । नराखेको भ दिनभित्रमा राखि कार्यालयमा जानकारी दिन लिखित निर्देशन दिने ।
  - (ग) सेवाप्रदायकले वस्तुको विक्रि कक्षमा मूल्य सूची राखेकोन हेर्नेछ/छैन नराखेको भए ३ दिन भित्रमा राखि कार्यालयलाईसो कोजानकारी दिन लिखित निर्देशन दिने ।
  - (घ) माल, वस्तुको परिमाण, मूल्य, गुणस्तर र तौल ठिक छ /छैन हेर्ने,
  - (ङ) प्याकेजिङ्गरिएको वस्तुको लेबलमा उत्पादक वा पैठारीकर्ताकोनाम,उत्पादन मिति, उपभोग्य अवधि वा मिति, अधिकतम खुद्रा मूल्य, मिश्रण, भण्डारण र उपभोग गर्ने तरिका उल्लेख गरिएको छ/छैन हेर्ने,
  - (च) औषधि वा औषधियुक्त पदार्थ भए सो को प्याकिङ्ग प्रयोग गर्ने तरिका उल्लेख छ/छैन हे औषधीविज्ञ(फार्मासिष्ट) औषधी विक्री स्थलमा भए/नभएको औषधिेवं विक्रेताप्रमाणपत्र समेत हेर्ने ।

- (छ) उपभोग्य मिति नाघेको औषधी, प्रशोधित पानी, विस्कट, पाउरोटी लगायतका खाद्य तथा उपभोग्य वस्तुहरू फेला परेमा नष्ट गर्ने,
- (ज) उत्पादन मिति, उपभोग्य मिति केरमेट गरेको वा पुनः लेबलिङ्ग वा छपाई गरेको छ/छैन हेन पुनः लेबलिङ्ग वा छपाई गरेकोपाईएमा त्यस्तो वस्तु जफत गर्ने,वस्तुको प्रकृति अनुसारलुका मुचुल्का गरी नष्ट गर्ने,
- (झ) माछामासु, फलफूल, तरकारी, मिठाई पसल, डेरीर होटल बधशाला वा माछा मासु विक्रिस्थल सफासुगघर र मापदण्ड अनुसार छ/छैन हेर्ने । नभएमा कसुरको प्रकृति अनुसार गराउने सजग वा चेतावनीदिने तथा अटेरी गरेमा तोकिए बमोजिम दण्ड जरीवाना गर्ने,
- (ञ) विक्रेता वा क्रेतालाई वस्तुको विल विजक जारी गरेको छ/छैन हेर्ने विल अनिवार्य गर्न निर्देशन दिने ।
२. गाउँपालिकाले अनुसूची-२मा उल्लेखित वस्तु र सेवाको अनुगमन गर्न उपभोक्ता हित हेर्ने संरक्षण शाखा/इकाई/डेक्स लाई लिखित कार्य विवरण तोक्नु पर्नेछ । सोही आधारमा अनुगमन बजार टोलीले बजार अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४ उजुरी सम्बन्धी व्यवस्था

११. उजुरीदिन सक्ने:

- (क) कुनै वस्तु वा सेवाकाविक्रेता वाप्रदायकले उपभोक्ताको विपरितहित व्यापारिक क्रियाकलाप गरेकोभनि कुनै पनि व्यक्तिलेउपभोक्त हित संरक्षणसमिति वा बजार अनुगमन टोली वा कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षणहेर्नेशाखा/इकाई/डेक्समा मौखिक वा लिखितसूचना वा उजुरीदिन सक्ने यदि उजुरकर्ताले आफ्नो नाम गोप्य राख्न चाहेमा गोपनियता कायम गरिनेछ।
- (ख) उपदफा (क) बमोजिमको निकायले उजुरी वा सार्वजनिक सञ्चार माध्यमबाट प्राप्त सूचनालाई उजुरीकोरूपमा ग्रहणगरिने छ,
- (ग) उपदफा (क) वा (ख) बमोजिमको उजुरी वा अन्य कुनै सरकारी निकायबाट अनुगमनको लागि लेखि आएमा सो लाई समेत उजुरीको रूपमा ग्रहण गरी बजार अनुगमन टोलीले अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नु पर्नेछ,
- (घ) उपदफा (ग) बमोजिम अनुगमन तथा निरीक्षण गर्दाविक्रेता वा सेवा प्रदायकलेप्रचलित कानून वा मापदण्ड विपरित व्यापारिक क्रियाकलाप गरेकोपाइएमा तत्काल कारवाही चलाउनु पर्नेछ,
- (ङ) उपदफा (घ) बमोजिम अनुगमन टोलीले गरेको काम कारवाहीमा चित्त नबुझेमा विक्रताले प्रचलित कानून बमोजिमगाउँपालिकाको न्यायिक समिति समक्ष लिखित रुपमा उजुरी दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद-५
अनुगमन सम्बन्धी प्रकृया

१२. **अनुगमनको पूर्व तयारी:** अनुगमनटोलीले अनुगमन गर्नुपूर्व देहायकोतयारी गर्नु पर्नेछ :

- (क) निरीक्षण वा अनुगमनमा जानु पूर्व अत्यावश्यक वस्तु तथा सेवा मध्ये कुन कुन विषयलाई पहिलो प्रथमिकतामा राख्ने भन्ने किटान गरी विषयसूची तयार गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) अनुगमनमा जाँदा अनुगमन गरिने वस्तु वा सेवासँग धतसम्बन्धित नियमहरू, विवरण र चेकलिस्ट साथै लिइ जानुपर्नेछ ।
- (ग) वस्तु तथा सेवाको आपूर्ति, विक्री वितरण, मूल्य, गुणस्तर आदिको बारेमा पर्याप्त सूचना र जानकारी हासिल गर्नुपर्नेछ ।
- (घ) अनुगमन वा निरीक्षण गर्न जानु अगावैतालिका बनाई आवश्यक पर्नेसाधन सुरक्षाआदिको पूर्व तयारी गर्नुपर्नेछ ।

१३. **बजार अनुगमनगर्ने प्रकृया:**

- (क) बजार अनुगमन गर्दा अनुगमनमा खटिइ जाने व्यक्तिले आफ्नो पत्र परिचय देखाई बजार अनुगमन गर्नु पर्नेछ। अनुगमन टोलिका संयोजकले अनुगमनको आवश्यकता बारे जानकारी गराउनु पर्नेछ, र सम्बन्धित व्यवसायीले बिना कुनै अवरोध अनुगमन गर्न दिनु पर्नेछ ।
- (ख) उपदफा (क) बमोजिम बजार अनुगमन गर्दा सम्बन्धित व्यवसायीले बाधा विरोध गरेमा बाधा विरोध गर्नेलाई प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्न वा लेखी पठाउन सक्नेछ ।
- (ग) अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा वस्तु वा सेवाको नमूना संकलन गर्नुपर्ने देखिएमा प कानून बमोजिम नमूना संकलन गरी सोको यथार्थ विवरणसम्भव खुल भएसम्म सम्बन्धित व्यवसायीको समेत दस्तखत भएको लगतस्थ मुचुल्का बनाउनु पर्नेछ । धतसम्बन्धित व्यवसायीले मुचुल्का दस्तखत गर्न नमानेमा सोही व्यहोरा जनाई उपस्थितरूपकोव्यक्तिहरोहवरमा मुचुल्काम तयार गरी आवश्यकता अनुसार सिलबन्दी समेत गरी परीक्षणको लागि यथासिघ्र सम्बन्धित निकायमा नमूना सहितलेखि पठाउनुपर्नेछ ।
- (घ) अनुगमन टोली बजार अनुगमन गर्दा तत्काल केही सुधार गर्नुपर्ने देखेमा सम्बन्धित व्यवसायीलाई अवधी तोकी स्थलगतलिखित निर्देशन दिई सुधार गर्न लगाउन सक्नेछ ।
- (ङ) बजार अनुगमनटोलीलेबजार अनुगमन गर्दा कुनै वस्तु तत्काल नष्ट नगरे जनस्वास्थ्यमा असर पर्ने देखिएमा त्यस्ता वस्तुको नमूना संकलन गरी रूपमाणकोसुरक्षित राखि अरू प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक प्रक्रिया पुऱ्याई सम्बन्धित व्यवसायीउपस्थितर व्यक्तिहरूको रोहवरमा मुचुल्का गरी वातावरणमा असरनपर्ने गरी त्यस्तो वस्तु नष्ट गर्नुपर्नेछ । संकलित नमूना आवश्यकता अनुसार परिक्षणका लागि प्रयोगशालामा पठाउन सकिनेछ ।

(१४) **दण्ड जरिवाना :**

- (क) बजार अनुगमन टोली बजार अनुगमन गर्दा सेवा वा वस्तु राखेको स्थानको नियमानुसार जाँचबुझ वा खानतलासी गर्न सक्नेछ, खानतलासीबाट वस्तु वा सेवाको विक्री वितरणमा अनुचित वा अनियमित कार्य

- गरेको पाइएमा आवश्यकता अनुसार त्यस्तो सेवा वा वस्तुको प्रयोग वा विक्री वितरणमा रोक लगाउन सक्नेछ तथा त्यस्ता वस्तु अनुगमन टोलीले कब्जामा लिई नियमानुसार कार्यवाही बढाउने छ ।
- (ख) अनुगमन गर्दा कुनै कानूनी कारवाही गर्नुपर्ने देखिएमा अनुगमनले टोलीसम्बन्धित व्यवसायीसँग तुरून्त लिखित स्पष्टीकरण माग गर्न सक्नेछ ।
- (ग) अनुगमन टोलीको प्रतिवेदन वा नमूना परीक्षणबाटगर्दा मुद्दा दायर गर्नुपर्ने देखिएमा प्रचलित कानून बमोजिम अनुसन्धान तहकिक्रोत लागि निरीक्षण अधिकृत तोक्नेगरी मुद्दादायर गर्न समितिबाट निर्णय गराईयथाशिघ्र अभियोजन अधिकारी समक्ष आवश्यक कागजात सहित लेखी पठाउनु पर्नेछ ।
- (घ) उपदफा (ग) बमोजिम लेखि आएमा सम्बन्धित अधिकारीले प्रचलित कानूनबमोजिम प्रक्रिया पूरा गरी सम्बन्धित निकायमा मुद्दा दायर गर्नुपर्नेछ ।
- (ङ) उपदफा (क) बमोजिम अनुगमन टोलीले अखाद्य वस्तु वा अन्य वस्तु नष्ट गर्दा लागेको खर्च सम्बन्धित व्यवसायीले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।
- (च) अनुगमन गरिएका माल वस्तुको प्रकृति अनुसार मुचुल्का उठाउनु पर्नेमा मुचुल्का, उठाउने चेकलिष्ट अनुसार भए नभएको हेर्ने र नमूना परीक्षण लिनुपर्ने भएमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ वा गाउँ सभाबाट स्विकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोही बमोजिम अन्यथाखाद्य नियमावली, २०२७ को नियम १० वा उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६ को नियम २७ अनुरूप वा नेपाल गुणस्तर ऐन, २०३७वा प्रचलित कानून बमोजिम नमूनासंकलन गर्नुपर्नेछ ।
- (छ) निरीक्षण, जाँचबुझ वा खानतलासी गर्दा उपभोग्य वस्तु रोक्का राख्नुपर्ने स्थानीय भएमा शासन संचालन सम्बन्धि ऐन वा गाउँ सभाबाट स्विकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोही बमोजिम अन्यथा खाद्य नियमावली २०२७ को नियम १३ वा उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६ को नियम २५, वा नेपाल गुणस्तर ऐन २०३७ र स्ट्याण्डर्ड नापतौल ऐन २०२५ का प्रचलित कानून बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
- (ज) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ वा गाउँ सभाबाट स्विकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोही बमोजिम अन्यथावस्तु वा मालसामान सिलबन्दी गर्नुपर्दा खाद्य नियमावली, २०२७ को नियम १३ वा उपभोक्तासंरक्षण नियमावली, २०५६ को नियम २८ र २९ वा नेपाल गुणस्तर, ऐन २०३७ वा स्ट्याण्डर्ड नापतौल ऐन, २०२५ वा प्रचलित कानून अनुसार गर्नुपर्नेछ ।
- (झ) खाद्य प्रशोधन गर्न आवश्यक पर्ने कुनै उपकरण जडान भै कुनै वस्तु वा पदार्थको उत्पा गरिएकोमा अनुगमन गर्ने निकायले उत्पाद प्रशोधन कानून सम्मत भए नभएको हेरी नभएको भए त्यस्तो स्थानमा सिलबन्दी गर्न सक्नेछ । यसरी सिलबन्दी गरिएकोमा प्रशोधन उद्योगलाई निश्चित समयावधी दिई आवश्यक मापदण्ड पूरा गरी सुधार गर्न निर्देशन दिन सकिनेछ ।
- (ञ) उपदफा (झ) बमोजिम निर्देशन दिएकोमा उद्योगले सुधारात्मक कार्यहरू गरी सिलबन्दी हटाई पाउँ भनी कार्यालयमा निवेदन दिएमा कार्यालयको टोलीलेबजार अनुगमन गराई सुधार भएको पाइएमा सिलबन्दी हटाई दिन सक्नेछ । सुधार भएको नपाइएमा कानून बमोजिम कारवाही अगाडि बढाउनेछ ।
- (ट) वस्तु वा सेवा क्षेत्रमा अनुचित व्यापारिक क्रियाकलाप(Unfair Trade Practices), कानूनद्वारा नियन्त्रित वा निषेधित व्यापारिक क्रियाकलाप (Restrictive Trade Practices) र एकाधिकारपूर्ण व्यापारिक क्रियाकलाप(Monopolistic Trade Practices) भए नभएको विषयमा समेत अनुगमनका क्रममाहेर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद- ६

आचार संहिता

१५. **आचार संहिता:** बजार अनुगमन गर्न जाने अनुगमन लेटोलीनिम्न बमोजिमक आचार संहिता पालना गर्नुपर्नेछ,
- (क) अनुगमन टोलीले अनुगमन गर्ने स्थल र अनुगमन गरिने वस्तुको बारेमा सो कार्यमा संलग्न सदस्यहरू बाहेक अरू कसैलाई पनि सो बारेमा पूर्व सूचना वा जानकारी गराउनु हुँदैन,
- (ख) अनुगमनमा खटिने व्यक्तिले आफ्नो नातागोता वा इष्टमित्र कहाँ अनुगमन गर्न जानु हुँदैन,
- (ग) अनुगमन कार्यमा संलग्न कुनै पनि सदस्यले अनुगमन विक्रेता गर्ने व्यवसायीबाट कुनै पनि किसिमको चन्दा, दान, दातव्य वा उपहार स्वीकार गर्नु हुँदैन,
- (घ) अनुगमन गर्न जाँदा प्रदायकहरूले दिएको सुविधा तथा आतिथ्य स्वीकार गर्नुहुँदैन,
- (ङ) कुनै किसिमको भनप्रला वा मोलाहिजामा पर्नु हुँदैन,
- (च) अनुगमनको कारवाही सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्दा अनुगमनटोलीकोनेतृत्वगर्नेव्यक्तिबाट मात्र प्रवाह गर्नुपर्नेछअनुगमनतथा टोलीमा रहनेअन्य सदस्यहरूको जानकारी दिनुहुँदैन,
- (छ) बजार अनुगमन गर्दा अनुगमनटोलीकापदाधिकारीहरू प्रदायक समक्षमर्यादित तरिकाले प्रस्तुत हुनुपर्ने र व्यवसायीको भण्डारण स्थल वा पसलबाट जथाभावी तरिकाले माल वस्तु निकाल्नु हुँदैन ,
- (ज) अनुगमन टोलीकाकुनै सदस्यले अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्दा गोप्यता भङ्ग गर्ने लगायत अन्य कुनै कानूनीगैर काम गरेमा कर्मचारी भए प्रचलित कानून बमोजिम विभागीय कारवाही गर्न र अन्य व्यक्ति भए टोलीबाटहटाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्न सकिनेछ,
- (झ) मानव अधिकारवादी संघसंस्था, उपभोक्ता हकहित संरक्षण कार्यमा संलग्नरू,संस्थाहविभिन्न सञ्चार माध्यममा कार्यरत सञ्चारकर्मीप्रतिनिधिहरूले अनुगमन कार्यलाई सहयोग पुग्ने गरी अनुगमन प्रक्रियाकोस्थलगत अवलोकन गर्न सक्नेछन्। तर सामान जफत गर्ने, धुल्याउने वा नष्ट गर्ने वा सिलबन्दी गर्ने कार्यमा सम्बन्धित आधिकारिक कर्मचारी वा प्रहरीद्वारा नै कार्य सम्पन्न गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-७

विविध

१६. **बजार अनुगमनसमितिको कार्यक्रम तथा बजेट:**
- (क) गाउँपालिकाले आफ्नो स्रोत साधन र जनशक्ति प्रयोग हुने गरी बजार अनुगमनका लागि आवश्यक कार्यक्रम र बजेट प्राथमिकताका साथ वार्षिक क्रममाकार्य समावेशगर्नु पर्नेछ,
- (ख) नेपाल सरकारबाट बजार अनुगमनका लागिअनुदान प्राप्त भएमा सोही अनुसार कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्नेछ,
- (ग) वार्षिक कार्यक्रममा उपभोक्ता सचेतनाको कार्यक्रम समेत समावेश गर्नुपर्नेछ,
- (घ) बजार अनुगमनको क्रममा नमूना संकलन गर्दा प्रदायकलाईवस्तुको मूल्य भूक्तानी गरी वील लिनु पर्ने हुन्छ,
- (ङ) बजार अनुगमन टोलीमा खटिएका व्यक्तिहरूलाई खाजा वापतभत्ता दिनुपर्नेछ।

१७. **स्थानीय प्रशासनको कर्तव्य:** बजार अनुगमन गर्दा अनुगमनटोलीलेसुरक्षा लगायतका आवश्यक सहयोग

माग गरेमा तत्काल त्यस्तो सुरक्षा तथा सहयोग उपलब्ध गराउनु स्थानीय प्रशासनको कर्तव्य हुनेछ ।

१८. **असल नियतले गरेका काम बचाऊ:** यस निर्देशिका बमोजिम बजार अनुगमन गर्दा असल नियतले गरेका कामको सम्बन्धमाटोलीकासंयोजक तथा सदस्यहरू उपर कुनै कारवाही हुने छैन ।

१९. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने**

(क) यस निर्देशिकामा भएको व्यवस्थाले प्रचलित कानून बमोजिम हुने अन्य अनुगमन कार्यलाई बा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

२०. **दण्ड सजाय:**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ वा गाउँ सभाबाट स्विकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोही बमोजिम अन्यथा प्रचलित कानून (उपभोक्त हित संरक्षण ऐन नियम, खाद्य ऐन नियम, औषधीविक्री वितरण सम्बन्धी ऐन नियम, कालो बजारी तथा अन्य केही सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, मासु जाँच ऐन, लगायतका) अधिनमा रही बजार अनुगमनबाट दोशी पाइएका व्यवसायी उपर कानुनी कारवाही र दण्ड सजाय गर्नुपर्नेछ ।

२१. **प्रतिवेदन:**

(क) बजार अनुगमनको मासिक प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-३ अनुसार तयार गर्नुपर्नेछ ।

२२. **बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार:** यस निर्देशिकाको कार्यान्वयनमा कुनै बाधाकाउ अडपरेमा उपभोक्ता हित संरक्षण तथा मूल्याङ्कन समितिको बैठकबाट निर्णयका लागि बाधा अड्काउ फुकाउ गर्न गाउँपालिकामा पठाईने छ ।

२३. **संशोधन:** यस निर्देशिकामा थपघट गर्ने अधिकार प्रचलित कानूनको अधिनमा रही गाउँसभाका हुनेछ ।

बन्दिपुर गाउँपालिका
तनहुँ

अनुसूची-१
(दफा ८ को उपदफा ४संग सम्बन्धित)

विषय:- बजार अनुगमनको मासिकप्रतिवेदन ।
आज मिति २० / / देखि २० / /
देखिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

सि.नं.	अनुगमन गरिएको स्थान	अनुगमन गरिएको कक्ष/प्रकृति वस्तुहरू	अनुगमनको विवरण(परिणाम, अवस्था र अन्य कुरा)	सामानको जफत/बरामदी नाम/परिमाण	नष्ट गरिएको वस्तु/परिमाण नाम परिमाण	सिलबन्दी गरिएकोमात्रा/संख्या

श्री वन्दिपुर गाउँपालिका

बोधार्थः

श्री संयोजकज्यू

उपभोक्ता हित संरक्षणसमिति ।

अनुसूची -२
(दफा ९ संग सम्बन्धित)

(अ) अनुगमन गरिने वस्तुको वर्गिकरण: बजार अनुगमनको क्रममा विभिन्न उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको अनुगमन गर्नु पर्ने भएकाले उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको निम्नानुसार वर्गिकरण गरिएको छ ।

समूह “क”-खाद्यान्न माछा/मासुजन्य/तरकारी फलफूल/दैनिक उपभोग्य

- (१) खाद्यान्न तथा खाद्य पदार्थहरू नून, चिनी, चिया, कफी, मह, प्रशोधित पानीआदि ।
- (२) अप्रशोधित, अर्धप्रशोधित वा प्रशोधित खाद्यरू, पदार्थहरू
- (३) प्रशोधित खाद्य पदार्थपादनउत् गर्न प्रयोग गरिने कच्चा पदार्थ,
- (४) खाद्य पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग,
- (५) खाद्य पदार्थ विक्री वितरण गरिने विक्रीस्थल र भण्डारगृह वा संचयस्थल,
- (६) खाने तेल,घिउ (वनस्पती घिउ समेत) ,
- (७) दुध तथा दुग्ध पदार्थहरू र दुध प्याकिङ्ग गर्न प्रयोग हुने प्लाष्टिकरू,पाउचहरू
- (८) माछा, मासु,अण्डा,
- (९) मसलाजन्य पदार्थहरू (जिरा, मरिच, अदुवा, लसुन, धनिया, बेसार, ज्वानो, मेथी, ल्वाड, सुकुमेल, अलैंची, दाल्चनी र खुर्सानी लगायतका मसलाकोरूपमा उपभोग गरिने पदार्थहरू)

समूह “ख”औषधीएवं स्वास्थ्य सेवा

- (१) औषधी तथा औषधीजन्य पदार्थहरू (पशुपंक्षी औषधी तथा जडिबुटीमा आधारित औषधी समेत),
- (२) औषधी उत्पादन गर्ने उद्योग तथा विक्रीवितरण गरिने स्थल,
- (३) अस्पताल, नर्सिङहोम, क्लिनिक आदि स्वास्थ्य सेवा प्रदायक सस्थाहरू

समूह “ग” रासायनिक मल/विषदी/विउ बिजन/कृषि औजार:

- (१) पशुपंक्षी आहार र त्यसमा प्रयोग हुने कच्चारू पदार्थहसमेत,
- (२) रासायनिक मल, विषादी, विउविजन, कृषि औजारहरू,

समूह“घ”इन्धन:

- (१) इन्धन भण्डारण, पेट्रोलियम पदार्थकोनापतौल, गुणस्तर मूल्य तथा मापदण्डहरूको परिपालना,

समूह “ङ” निर्माण सामाग्री:

- (१) ढुङ्गा, इटा, गिट्टी, बालुवा लगायतका निर्माण सामाग्री तथा सोसँग धतसम्बन्धितउद्योग, भण्डारण स्थल र विक्री वितरण स्थल ।

समूह च”“ शैक्षिकसामाग्री:

- (१) पाठ्य सामग्री, स्टेशनरी लगायतका शैक्षिक सामाग्रीहरू ।
- (२) शिक्षा निर्देशिका अनुसार विद्यालयहरूको शूल्क आदि ।

समूह छ”“ होटल/लज/रेष्टुरा/खाजाघर/चमेना गृह/लज:

- (१) होटल/रेष्टुरा/खाजाघर/चमेना गृह/लजको सरसफाइतथाअन्य व्यवस्थापन
- (२) प्रशोधितर अप्रशोधित वस्तुहरूको भण्डारण
- (३) होटल, रेष्टुरा तथा मिठाई पसलहरूमा बिक्री हुने पकवान तथा प्याकेजिङ्ग गरीबिक्री हुने खाद्य पदार्थहरू, हल्का पेय पदार्थहरू, मदिराजन्य पदार्थ,

समूह ज”“ सुर्तिजन्य पदार्थ:

- (१) सुपारी, पानपराग, सुर्ती, विडी, चुरोटतथा सुर्तीजन्य पदार्थ ।

समूह”भ” नाप तौल:

- (१) ढक, तराजु लगायतका नापतौलमा प्रयोग हुने उपकरणहरू ।

समूह ञ”“ पशुपंक्षी हाट बजार:

- (१) पशुपंक्षी हाटबजार तथा बिक्री स्थल ।

समूह ट”“ सौन्दर्यसामाग्री:

- (१) विभिन्न प्रकारका सौन्दर्य सामाग्रीहरू
- (२) व्यूटि पार्लर/सैलुन आदि ।

समूह ठ”“ विद्युतीय सामानहरू:

- (१) विद्युतीय सामानहरू,
- (२) इलेक्ट्रनिक्स सामानहरू ।

समूह ड”“ रङ्ग/रोगन:

- (१) विभिन्न कम्पनिका भवन सम्बन्धि रङ्ग र रङ्ग रोगन संबन्धी सामाग्रीहरू ।

समूह ढ”“ गरगहना :

- (१) सुन, चाँदि, हिरा, मोती, जवाहरतथा सो बाट निर्मित गरगहनाहरूको नापतौल एवं गुणस्तर ।

समूह ण”“ सवारी साधन

- (१) ट्याक्सी मिटर शुल्कर रिक्सा, नगरबस आदिको भाडा आदि।

समूह त”“ अन्य: (१) अन्य उपभोग्यवस्तुहरूको उत्पादन स्थल, प्रशोधन स्थल, ढुवानीको अवस्था, बिक्री स्थलहरू,

(आ) अनुगमन गरिने सेवाको विवरण:

- (१) व्यापारिक सेवा
- (२) संचार सेवा,
- (३) स्थल यातायात तथा हवाई सेवा,
- (४) बिद्युत सेवा,
- (५) खानेपानी सेवा,
- (६) विज्ञापन सेवा अन्य उपभोग्य सेवाहरू,
- (७) स्वास्थ्य सेवा,
- (८) शिक्षा सेवा,
- (९) वित्तिय सेवाहरू ।

बन्दिपुर गाउँपालिका
तनहुँ

अनुसूची- ३
(दफा १०संग सम्बन्धित)

दैनिकबजार अनुगमनफारम

(बजार अनुगमन फारमको प्रमाणित प्रति सम्बन्धित व्यवसायीलाई दिनु पर्नेछ)

मिति:

व्यापारिक प्रतिष्ठानको

नाम:श्री..... ठेगाना:..... प्रोपाइटर

वा फर्मधनीको नाम:..... फोन

नं.....:

यस कार्यालयको नेतृत्व मा खटिएको बजार अनुगमन टोलीबाट तपाईंको विक्रीस्थल/गोदाम/उद्योगको निरीक्षण गर्दा निम्न अनुरूपको स्थिति भेटिएकोले देहायअनुसार गर्नु गराउनु हुन निर्देशन दिइएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	भएको	नभएको	टोलीबाट दिइएको निर्दे
१.	मूल्य-सूची			
२.	साइनबोर्ड			
३.	व्यवसायदर्ता/नवीकरण			
४.	नापतौलको प्रमाण			
६.	लेबलमाखुलाउनुपर्ने रूकुराहस्पष्ट उल्लेख भए/नभएको			
७.	म्याद नाघेको सामग्री			
८.	स्थायी लेखा(PAN) नम्बर/Vatमादर्ता			
९.	विक्री बिल दिने प्रक्रिया भए/नभएको			
१०.	खाद्य अनुज्ञा-पत्र (खाद्य उद्योगकोलागि)			
११.	मासुको गुणस्तर सन्तोषजनक भए/नभएको			
१२.	मिठाईको गुणस्तर लगायतका पक्षहरू सन्तोषजनक			

१३.	ग्याँसको तौल, मूल्य लगायतका विषय सन्तोषजनक			
१४.	खरिद बिल/नभएको			
१५.	यस अगाडिको निर्देशनमा पालना			
१६.	अन्य कैफियतपूर्ण स्थिति(खुलाउने)			

एक पटक दिइएका निर्देशनहरू पुनः अनुगमन गर्दा पालना नभएको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कडा कारवाही हुनेछ ।

निरीक्षण टोली

१. संयोजक श्री .....

२. सदस्यश्री .....

३. सदस्यश्री .....

४. सदस्यश्री .....

५. सदस्यश्री.....

माथि उल्लेखित विवरण ठीक छ भनी उत्पादक/विक्रेताको नाम र सही प्रतिष्ठानको छाप

दण्डिपुर गाउँपालिका
तनहुँ

अनुसूची- ४
(दफा १४ संग सम्बन्धित)

मुचुल्का

..... जिल्ला .....गाउँपालिका वडा नं. .... टोल.....मा खडा गरेको घटनास्थल
/बरामदी/खानतलासी/शिलछाप लगाएको मुचुल्का:-

१. उजुरी वा सूचनाको छोटकरी विवरण:-

२. चार किल्ला सहित खानतलासी/बरामदी गरिएको चिज वस्तुको नमुना तथाठाउको विवरण:-

३. बरामद भएको सामान/दीको विवरण/शिलछाप गरिएको विवरण:-

(क)

(ख)

(ग)

४. खानतलासी/बरामदी भएको देखे बमोजिम सहि छाप गर्नु:- (नाम,साक्ष वतन समेत) (

क)

(ख)

(ग)

५. रोहबरमा बस्नेहरूको नाम, थर, उमेर, वतन र सहिछाप:- (

क)

(ख)

(ग)

६. निरिक्षण टालीले मेरो उद्योग, गोदाम,पसलमा अनुगमन गर्दा कुनै सामान हिनामिना भएको छैन । माथि प्रकरण ३ मा उल्लेख भएको चिज वस्तु तथा सामानहरू ..... उद्योग, गोदाम,पसलबाट बरामद भएकोहो । साथै टोलीले लगाएकोसल थान.....छर्पा भएको ठिक साँचो हो भनि सहिछाप- गर्ने:

(क)

(ख)

(ग)

७. कार्य तामेली गर्ने:-

(क)

(ख)

(ग)

मिति:-

समय:-

बन्दिपुर गाउँपालिका
तनहुँ

अनुसूची- ५

दफा १४ सगँ सम्बन्धित

तारेख भरपाई

पक्ष:.....

विपक्ष: जिल्ला ..... गा.पा । न.पा ..... वडा नं. .... स्थायी घर भई हाल
..... जिल्ला ..... गा.पा वडा नं. .... बस्ने श्री
..... का नाती/नातिनी श्री ..... का छोरा/छोरी वर्ष
..... को ..... नामक व्यवसायका सञ्चालक श्री
..... सम्पर्क नं. .... ।

तारेख

मिति ..... साल ..... महिना ..... गते ..... रोज दिनको समय ..... बजे उपस्थितहुनेछु भनि सही छाप गर्ने ।

हस्ताक्षर:

नाम:

मिति ..... साल ..... महिना ..... गते ..... रोज दिनको समय ..... बजे
उपस्थितहुनेछु भनि सही छाप गर्ने ।

हस्ताक्षर:

नाम:

मिति ..... साल ..... महिना ..... गते ..... रोज दिनको समय
..... बजे उपस्थित हुनेछु भनि सही छाप गर्ने ।

हस्ताक्षर:

नाम:

आज्ञाले नाम: भेष बहादुर कुँवर प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

तनहुँ